

tica de la classe treballadora», per Manuel Escorza. «Mètode d'ensenyament racional i seriació dels fenòmens naturals». «Concepte clàssic i modern de la Civilització i de la cultura», pel professor racionalista Josep Alberola. «Consideracions sobre la marxa del nostre Ateneu: Granollers enrrera», pel nostre consoci En Valeri Mas. «Aspecte alimentici terapèutic i moral del vegetarisme», pel professor Josep Castro. «La ciutat i el camp», per Amadeu Aragall. «Origen, vida i destí dels éssers», per Ramon Vaquer. «El naturisme com nova ciència», pel professor Nicolau Capo. «Consideracions sobre excursionisme», pel nostre consoci Santiago Bilbao. «L'esperanto jutjat per homes eminents», per Josep Pallarés. «L'escola nostra», per Josep Lahosá. «L'obra dels Ateneus», per Josep Castells (els tres, de l'Ateneu Cultural Obrer de Vich, en ocasió de la seva excursió a nostra ciutat). «Perspectiva espanyola de la geografia de Amèrica», pel Dr. Eduard Pérez Agudo. Consideracions sobre la crònica «Un viatge a Rússia», pel Dr. Pfi Sunyer, pel nostre consoci Esteve Serras. «Els Irònics», per Joan Cuch. «Les cooperatives modernes», per J. Durán i Guardia. «Elogi de l'humanisme», per Josep M.ª de Sucre. «La moral del vegetarisme i del naturisme», per Miquel Sanjaume.

Secció d'excursions.—A més de les excursions de muntanya, en les quals s'han recorregut les serralades del Montseny, Pla de la Calma, Tagamanent, Sant Llorenç del Munt, Berif, la Garga, Conreria i altres, aquesta secció n'ha organitzat d'un caire familiar a Sant Miquel del Fai, Figaró, La Roca, granja de la cooperativa «La Flor de Maig», Aiguafreda i al castell de Sant Martí de Centelles; i se n'han fet d'estudi a l'Observatori Fabra, Universitat Industrial, museus de Barcelona i alguns centres industrials.

Secció d'ensenyament mutu i alfabetisme.—Aquesta secció, la primera que fou creada en constituir-se l'Ateneu, és la que ha desplegat major activitat. Durant aquests cinc anys ha donat ensenyament primari a 467 joves obrers; 125 d'ells, en inscriure's eren analfabets. Cal remarcar que des de l'implantació, tal ensenyament sempre ha estat donat per consocios que s'han ofert voluntàriament. Actualment assisteixen a classe 36 alumnes, dels quals 9 d'ells són analfabets. A més, durant dos cursos consecutius s'han donat lliçons de francès, a càrrec del nostre estimat consoci Alexandre Solé.

La biblioteca.—Nostra senzilla biblioteca fou creada i és nodrida per l'esforç de tots els socis, que aportaren alguns llibres de la biblioteca de sa pròpia llar, per a assortir la col·lectiva. Avui ja compta amb 400 volums i entre ses obres s'hi troben: el «Diccionari Enciclopèdic Hispano - Americà», «L'home i la terra», de Reclus i «La Historia Natural», editada per l'Institut Gallach. Aquestes tres obres, el valor de compra de les quals sobrepuja de 1.500 pessetes, han estat adquirides per subscripció setmanal, de ral en ral. Actualment apleguem llibres per a la constitució d'una petita biblioteca escolar, que compta ja amb 48 volums, molts d'ells adquirits pels propis alumnes de l'escola mutua. Ambdues biblioteques són circulants, i publica la primera.

L'obra cabdal de l'Ateneu.—Sens dubte que l'esforç més gran realitzat per nostra entitat fou l'organització de l'Exposició internacional de targes postals, exposició que tingué lloc durant la Festa Major de l'any 1925. Tots quants la realitzàrem en servem grata memòria pel gran èxit artístic que assolí, encara que no tant per l'èxit econòmic. Per tal de reunir targes postals, se sostingué durant més d'un any correspondència amb els recons més apartats del món, com en són prova les 786 lletres que resten en nostre arxiu, escrites en 16 idiomes. Per tots els indrets dels continents es portà la nova que ací a Espanya, i en una de les més ubèrrimes comarques de Catalunya, existia una ciutat que s'anomena Granollers, i que en ella hi resideix una entitat de treballadors aïmants de les bel·leses naturals i de les degudes a l'esforç mental de l'ésser humà; bel·leses que volien aplegar gràficament per mitjà de la tarja postal, i exhibir-les públicament per tal que d'aïtal riquesa en gaudís tot el poble aïmant de l'estudi. L'aplegament i exhibició de 12.000 targes postals és la prova de que la nostra idea fou plenament interpretada. Per l'èxit assolit fórem molt felicitats i la premsa de qualques ciutats, nacional i estrangera, s'interessà per la nostra obra. En el setmanari local «La Gralla» i en son número del dia 13 de setembre del mateix any fou publicada la següent crònica, signada per Plàcid:

«Expressament he deixat per al final de la carta, parlar-te d'aquest esforç que han realitzat un estol de treballadors, malaguanyat en diades consagrades a la fartanera i als divertiments de tota mena.

L'exposició de postals ha estat la nota sèria de la festa. No hi fa res que la gent no hagi correspost com es mereixen l'estol de joves entusiastes de l'Ateneu Obrer que l'han duta a terme. I els qui, sense menyspreuar els divertiments, ens sentim com el peix a l'aigua en les festes que plauen a l'esperit, beneïrem tota la vida l'esforç que han fet l'estol de treballadors granollerins per a l'enaltiment llur i de la ciutat nostrada.

I anys a venir, estigues ben segur, bon amic meu, que sentiràs més d'un, que ni s'ha acostat al magnífic casal que regalà el bon patrici Pereanton, com ponderarà l'obra d'aquesta exposició. L'elogi d'aquests que ara ni l'han vista, perquè els han entrebancat els jocs de tota mena i totes les parades de fira, serà el premi que recolliran els abnegats obrers que, com guardians de la cultura, han romàs tots aquests dies al marge de la Festa, en un viatge imaginari als països reproduïts en les mils postals recollides d'ací i d'allà a tot el món.»

Iniciatives.—Gran nombre d'iniciatives han estat estudiades pel nostre Ateneu i unes han estat aplegades per reportar despeses que no podríem sufragar i altres per haver passat temps difícils, que ens portaren a meditar ço que podíem realitzar. No obstant, és ja un fet la creació d'una secció de cultura física i atletisme, i l'organització d'uns cursos d'humanitats i de divulgació de cultura popular, per als quals sol·licitarem la cooperació de qualques personalitats de nostra ciutat i de la capital.

Es també fortament sentida la necessitat d'un Butlletí-Noticiari que porti els batecs de

l'Ateneu a tots els socis, alhora que doni gui a conèixer nostra actuació als nostres conciutadans. D'ésser un fet aquesta iniciativa, creiem que esdevindrà un excel·lent portaveu de nostra activitat.

Continuarem les converses en veu alta tractant de diferents aspectes socials, literaris i filosòfics, convidant a elles tots aquells homes que creguin que tota renovació social és filla d'una col·laboració íntima entre obrers manuals i intel·lectuals.

No oblidem tampoc que preocupant-nos dels problemes vitals de la ciutat, desenrotllant una acció popular encaminada al seu millorament, assolirem la simpatia de tots els estaments vers l'obra de l'Ateneu que desvetlla voluntats.

I amb la conferència que avui ens donarà nostre benivolgut amic i conseqüent paladí de la cultura popular, Amador Revilla, començem un nou cicle de conferències, la segona de les quals ja s'anunciarà amb oportunitat.

Sols me resta de dir-vos que, per a dur a terme la nostra obra, que és la de tot home que pensi alt i senti fondo, demanem la cooperació de tots els granollerins; tots ells poden col·laborar a la vida de la nostra col·lectivitat, ja inscrivint-se com a socis, ja enriquint amb donatius les nostres humils biblioteques, per a fer-les més profitoses, o bé donant amicalment qualques lliçons en nostres cursos de divulgació de cultura popular. En fi, tots hi poden contribuir amb quelcom de sa intel·ligència, dels seus llibres, del seu treball en general, i més que tot, amb el seu entusiasme i el seu afecte.

En canvi, l'Ateneu els donarà recíprocament un xic més de llum, d'amor, de companyonia, que els apartaran del cercle que ens rodeja d'odis i misèries materials, que són l'arma cabdal dels escèptics, que ni fan ni deixen fer.

I ara, mercès per vostra atenció i que l'any sisè de la vida del nostre Ateneu sigui més profitós que els cinc anys passats.

He dit.

Constel·lacions

Si un dia Granollers pot ésser orgullós, ho serà més per l'Ateneu que en la seva tasca va semblant llavor de bons fruits, que no pas per aquestes coses flonges i passatgeres que no deixen cap senyal bona de la seva tasca.

✻✻

L'home de bona fè comença per a fer veure que la ciència li interessa; després, fa veure que estudia, i per fi acaba estudiant i interessant se de veritat pel saber: que tot—ho i dolent—és qüestió de començar.

✻✻

Un poble que desconeix els seus veïns serà desconegut i oblidat i finirà esmaperdut, vivint pels boscos i forats que a la terra hi feien els nostres avant passats

A. R.